

Programma 5 Inkomsten van Winterswijk



gemeente
Winterswijk

Inleiding

Dit programma omvat de inkomsten van onze gemeente die ook algemene dekkingsmiddelen zijn: de algemene uitkering uit het gemeentefonds en onze lokale heffingen.

In de andere vier programma's staan nu de activiteiten en budgetten die ook daadwerkelijk horen bij onze ambities en doelstellingen én waarop wij (bij)sturingsmogelijkheden hebben. Het college voert de begroting uit binnen de programma's en is in dat kader bevoegd om activiteiten bij te sturen en budgetten bij te stellen.

De (bij)sturingsmogelijkheden voor programma 5 zijn beperkt. Op de algemene uitkering hebben wij als individuele gemeente geen invloed. Daarnaast kunnen we de hoogte van de lokale heffingen alleen voor aanvang van het begrotingsjaar bepalen.

5.1 Algemene middelen

Ambitie

We zijn een financieel gezonde gemeente. De ambities in onze begroting zijn passend bij het financiële perspectief zoals dat nu bekend is.

Relevante documenten:

- Financiële verordening gemeente Winterswijk
- Treasurystatuut
- Planning- en control-documenten

Doelstellingen

Behouden gezonde financiële positie

Activiteiten

Monitoring en uitvoering van de begroting via P&C-documenten

Met de documenten in onze planning- en control (P&C)-cyclus stellen we onze ambities, doelstellingen en activiteiten voor het komende jaar vast (de begroting). Daarnaast volgen we de realisatie daarvan (bestuursrapportage), stellen we indien nodig budgetten bij (financiële prognoses) en leggen we verantwoording af (jaarstukken). Hierdoor houden we zicht op onze financiële positie en kunnen we bijsturen wanneer dat nodig is.

Kwaliteit (toelichting)

In het jaar 2026 stellen we de volgende P&C-documenten op:

- Jaarstukken 2025.
- Kaderbrief 2027.
- Eerste bestuursrapportage 2026, inclusief eerste financiële prognose.
- Tweede voortgangsrapportage 2026, inclusief tweede financiële prognose.
- Begroting 2027.

Kwaliteit (indicator)



Tijd (toelichting)

Raadsvergadering juni 2026:

- Jaarstukken 2025.
- Kaderbrief 2026.
- Eerste bestuursrapportage 2026, inclusief eerste financiële prognose.

Raadsvergadering oktober/november (uiterlijk 15 november) 2026:

- Begroting 2027.

Raadsvergadering december 2026:

- Tweede voortgangsrapportage 2026, inclusief tweede financiële prognose.

Tijd (indicator)



Indicatoren

- Financiële kengetallen
- Weerstandsratio

Een toelichting op deze indicatoren staat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Risico's

Ontwikkeling algemene uitkering: zie hoofdstuk 'De financiële positie van de gemeente Winterswijk in meerjarenperspectief'.

Ontwikkeling van lonen, prijzen en rente: in de bijlage Uitgangspunten begroting staat vermeld van welke loon-, prijs- en renteontwikkelingen we uitgaan. Als deze in 2025 sterker stijgen dan geraamd, dan is dat nadelig voor onze begroting.

5.2 Lokale belastingen

Ambitie

Met de opbrengst van onze lokale belastingen betalen we een deel van onze voorzieningen en zijn we minder afhankelijk van het Rijk. Daarbij vinden we een eerlijke verdeling van de lasten belangrijk.

Onze lokale belastingdruk is in balans met het niveau van dienstverlening dat we bieden. Wanneer het gaat om heffingen en leges, is ons uitgangspunt dat deze doorgaans de kosten dekken. Tenzij ze significant afwijken van vergelijkbare tarieven in andere gemeenten of als er plotseling sprake is van een aanzienlijke verhoging.

Om ervoor te zorgen dat onze ambities financieel haalbaar blijven, leggen we tevens de nadruk op het verkrijgen van (Europese) subsidies in plaats van op het verhogen van lokale belastingen.

Relevante documenten:

- Belastingverordeningen

Doelstellingen

De onroerende zaakbelastingen worden gefixeerd op de opbrengst, met uitzondering van inflatie en areaaluitbreiding

Doelstellingen

We maken meerjarige afspraken over de toeristenbelasting

Indicatoren

Zie de paragraaf lokale heffingen.

Risico's

De riool- en waterzorgheffing wordt geheven op basis van het waterverbruik van burgers. Het tarief wordt gebaseerd op het gemiddelde verbruik in de afgelopen drie jaar, maar de afrekening is gebaseerd op het daadwerkelijke verbruik. Dit kan afwijken van het gemiddelde over de drie voorgaande jaren.

De bouwleges worden grotendeels gebaseerd op de bouwkosten. De totale aanvragen en de bouwsommen zijn lastig in te schatten, ook gezien ontwikkelingen waar de gemeente geen invloed op heeft (zoals stijgende bouwkosten).

De daadwerkelijke opbrengsten van de riool- en waterzorgheffing en de bouwleges kunnen hierdoor significant afwijken van de begroting.

Financiële onderbouwing programma 5

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026 stand 1e prognose 2025	Aanpassing begroting 2026	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten								
5.1 Algemene middelen								
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	472	804	107	0	107	107	107	107
0.5 Treasury	1.180	543	541	-59	482	477	477	477
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	72.129	74.216	68.068	9.456	77.524	76.668	74.638	74.686
Totaal 5.1 Algemene middelen	73.781	75.563	68.716	9.397	78.113	77.252	75.222	75.270
5.2 Lokale belastingen								
0.61 OZB woningen	4.066	4.228	4.261	111	4.372	4.372	4.372	4.372
0.62 OZB niet-woningen	3.068	3.156	3.166	82	3.248	3.248	3.248	3.248
0.64 Belastingen overig	65	50	50	15	65	65	65	65
Totaal 5.2 Lokale belastingen	7.199	7.434	7.477	207	7.685	7.685	7.685	7.685
Totaal Baten	80.979	82.997	76.193	9.604	85.798	84.937	82.907	82.955
Lasten								
5.1 Algemene middelen								
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	529	997	261	-3	258	257	256	256
0.5 Treasury	-1.031	-197	-390	-680	-1.069	-978	-990	-1.121
0.8 Overige baten en lasten	0	36	36	0	36	36	36	36
Totaal 5.1 Algemene middelen	-502	836	-92	-683	-775	-685	-698	-829
5.2 Lokale belastingen								
0.61 OZB woningen	241	293	293	17	310	310	310	310
0.62 OZB niet-woningen	104	94	94	5	99	99	99	99
0.64 Belastingen overig	22	22	22	1	24	24	24	24
Totaal 5.2 Lokale belastingen	367	409	409	23	432	432	432	432
Totaal Lasten	-135	1.245	317	-660	-343	-253	-266	-398
Gerealiseerd resultaat	81.115	81.752	75.876	10.264	86.141	85.190	83.173	83.353

Algemene middelen

Het voordeel van € 9.397.000 aan de batenkant wordt verklaard door de hogere algemene uitkering (€ 9.456.000). Deze is gebaseerd op de septembercirculaire 2024 (€ 2.192.000), de decembercirculaire 2024 (€ 468.000) en de meicirculaire 2025 (€ 6.796.000). Het begrote dividend van Alliander valt lager uit (€ 62.000), omdat eerdere eenmalige opbrengsten niet structureel terugkomen.

Het voordeel aan de lastenkant bedraagt € 683.000, wat met name wordt veroorzaakt door lagere rentelasten op langlopende leningen. Op basis van de liquiditeitspositie hoeven minder gelden aangetrokken te worden. Daarnaast is de doorberekende rente € 65.000 hoger. Deze rente wordt doorberekend naar posten in andere beleidsvelden, dus het betreft een budgetneutrale correctie.

Lokale belastingen

Het voordeel van € 207.000 aan de batenkant wordt met name verklaard door hogere opbrengsten uit de Onroerende Zaakbelasting (OZB) van € 193.000 (indexatie van de OZB-tarieven en areaaluitbreiding).

Aan de lastenkant zijn er geen mutaties groter dan € 50.000.

Kredieten

Binnen dit programma zijn er geen kredieten opgenomen.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Binnen dit programma zijn er geen onttrekkingen of toevoegingen aan de reserves.

